

Pytania dotyczące konkursu Nr RPLB.01.05.01-IZ.00-08-K01/16

Poddziałanie 1.5.1 Rozwój sektora MŚP – wsparcie dotacyjne

Pytanie 1: Czy w ramach Poddziałania 1.5.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie - 2020 możliwe jest sfinansowanie własnych praw wartości niematerialnych i prawnych, np. patentu lub opracowanie technologii, jako wkładu własnego do projektu? Co według Instytucji Zarządzającej będzie wiarygodną podstawą wyliczenia wartości takiego prawa?

Zgodnie z Załącznikiem nr 1 do Regulaminu konkursu nr RPLB.01.05.01.IZ.00-08-K01/16: **Kwalifikowalność wydatków w ramach Poddziałania 1.5.1 Rozwój sektora MŚP – wsparcie dotacyjne wkład niepieniężny jest wydatkiem niekwalifikowalnym.**

Zgodnie z zapisami SzOOP dla Poddziałania 1.5.1 minimalny **wkład własny** w formie pieniężnej jaki Beneficjent musi zapewnić to:

- 55% kosztów kwalifikowanych w przypadku średnich przedsiębiorstwa,
- 45% kosztów kwalifikowanych w przypadku mikro i małych przedsiębiorstw.

W tym (dla każdego przypadku) 25% wkładu własnego w formie pieniężnej bez znamion jakiegokolwiek publicznego wsparcia finansowego.

Podane powyżej wartości wkładu własnego odnoszą się do całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu. Zatem sfinansowanie własnych praw wartości niematerialnych i prawnych, np. patentu lub opracowanej technologii, jako wkładu własnego do projektu nie jest możliwe w ramach Poddziałania 1.5.1.

Pytanie 2: Czy w ramach Działania 1.5 można ubiegać się o dotacje na budowę wzorcowego/demonstracyjnego budynku pasywnego jednorodzinnego, który po zbudowaniu będzie służył jako obiekt demonstracyjny, biurowy, handlowy?

W ramach Działania 1.5 będą realizowane projektu związane z:

1. Wdrożeniem wyników prac B+R poprzez rozpoczęcie produkcji lub świadczenie usług na bazie uzyskanych wyników, lub
2. Wsparciem związanym z wprowadzeniem na rynek nowych lub ulepszonych produktów/usług.

Przedstawione w pytaniu działanie nie wskazuje na rozpoczęcie produkcji lub świadczenie usług (nawet jeśli by wcześniej były prowadzone prace B+R). Nie wynika też z tego, że zostanie wprowadzony na rynek nowy produkt/ usługa.

Jednym z kryteriów dopuszczających jakie należy spełnić w Działaniu 1.5 jest kryterium pn. *Inwestycja początkowa*, tj. w ramach którego weryfikacji podlega, czy pomoc będzie przeznaczona na:

- inwestycję w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne związane z założeniem nowego zakładu,
- inwestycję w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne związane z zwiększeniem zdolności produkcyjnej istniejącego zakładu,
- inwestycję w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne związane z dywersyfikacją produkcji zakładu poprzez wprowadzenie produktów uprzednio nieprodukowanych w zakładzie,

- inwestycję w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne związane z zasadniczą zmianą dotyczącą procesu produkcyjnego istniejącego zakładu.

Przedstawiony w pytaniu projekt nie spełnia tego kryterium. W ramach tego projektu nie powstałby nowy zakład, niezmniejszone zostałyby zdolności produkcyjne istniejącego zakładu. Natomiast, zgodnie z zapisami, Regulaminu konkursu, dywersyfikacja to np. rozszerzenie oferty produktowej i/lub usługowej polegająca na wprowadzeniu innowacyjnego produktu/usługi obok produktów/usług dotychczas wytwarzanych /oferowanych, rozszerzenie zakresu działalności przedsiębiorstwa – rozpoczęcie nowej, dodatkowej, innowacyjnej działalności w ramach już prowadzonej działalności (w ramach posiadanych numerów PKD lub nowego numeru PKD). Samo wybudowanie budynku nie spełni tej definicji

Pytanie 3: W załączniku nr 17 do Regulaminu konkursu widnieje zapis, iż kryterium pn. "Wprowadzenie nowych/ulepszonych produktów/usług/technologii" powiązane jest ze wskaźnikami dotyczącymi innowacji. Czy było to celowe działanie Instytucji Zarządzającej, czy przedmiotowy zapis stanowi błąd, a zapis powinien odwoływać się do kryterium pn. Innowacyjność projektu ?

To nie jest błąd. Każdy projekt musi się charakteryzować innowacyjnością co najmniej na poziomie województwa lubuskiego. Dopuszczamy tylko innowacje produktowe i procesowe, co zostało odzwierciedlone w obydwu kryteriach. W kryterium *Innowacyjność projektu* – oceniany jest poziom innowacyjności (poziom regionu, ponadregionalny, międzynarodowy), a w kryterium *Wprowadzenie nowych/ulepszonych produktów/ usług/ technologii* – oceniana jest ilość wprowadzanych innowacji (stąd powiązanie z odpowiednimi wskaźnikami).

Zatem nowe/ulepszone produkty/usługi /technologie również muszą być innowacyjne co najmniej na skalę województwa.

Pytanie 4: Czy wydatki na wynagrodzenie personelu znajdują się w katalogu wydatków kwalifikowanych?

W każdym konkursie przedmiotowa kwestia może podlegać odrębnym regulacjom, dlatego zawsze należy zweryfikować zapisy regulaminu opracowanego dla danego konkursu.

Dla Poddziałania 1.5.1 katalog wydatków kwalifikowalnych został określony w Załączniku do Regulaminu konkursu. Regulamin został umieszczony przy Ogłoszeniach konkursów na stronie internetowej www.rpo.lubuskie.pl.

Pytanie 5: Czy w Poddziałaniu 1.5.1 w ramach prac budowlano – montażowych można zakupić nieruchomości?

Nie. Nieruchomość można zakupić wyłącznie w ramach osobnych kategorii wydatków.

Nieruchomość zabudowaną można zakupić wyłącznie w ramach limitu 10% wartości wydatków kwalifikowalnych projektu (po złożeniu wniosku).

Analogiczne uregulowania obowiązują w wypadku zakupu gruntu, który może mieć miejsce wyłącznie w ramach limitu 10% wartości wydatków kwalifikowalnych projektu (przed lub po złożeniu wniosku).

Pytanie 6: Czy w ramach prac przygotowawczych można zakupić nieruchomość niezabudowaną (grunt). Jakie dokumenty należy przedstawić w celu potwierdzenia jej wartości?

W ramach prac przygotowawczych można zakupić nieruchomość niezabudowaną - maksymalnie do 10% wartości wydatków kwalifikowalnych. Do potwierdzenia wartości gruntu niezbędne będzie złożenie na etapie rozliczania wniosku o płatność operatu szacunkowego oraz dokumentu potwierdzającego tytuł własności. W przypadku, gdy wartość zakupionego gruntu przekracza limit 10% wartości wydatków kwalifikowalnych projektu, pozostała część będzie traktowana jako wydatek niekwalifikowalny.

Pytanie 7: Jakie działania nie będą uważane za rozpoczęcie prac w Podziałaniu 1.5.1 w przypadku, gdy przedmiotem projektu będzie budowa hali produkcyjnej?

W przypadku budowy hali produkcyjnej rozpoczęciem prac nie będzie przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wybór wykonawcy robót, czy też podpisanie umowy z tym wykonawcą (aby został zachowany efekt zachęty, nie może być to jednak zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna; może to być jakaś wstępna umowa, można zawrzeć klauzulę, że rozpoczęcie robót jest możliwe dopiero po złożeniu wniosku na konkurs, czy też jest uzależnione od pozytywnej oceny wniosku).

Pytanie 8: Zapisy art. 13a Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, wskazują na zakaz udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej, m.in. w sektorze wytwarzania energii, jej dystrybucji i infrastruktury. Dodatkowo w *Opracowaniu dotyczącym rodzajów działalności wykluczonych z możliwości ubiegania się o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój* przedstawiono tabelę z kodami PKD dotyczącymi wytwarzania energii jej dystrybucji i infrastruktury (podklasy z grupy 35). Czy wymienione w nich podklasy działalności wykluczonych z możliwości udzielenia regionalnej pomocy inwestycyjnej stanowią katalog zamknięty? Jak należy interpretować zapisy artykułu 13a *Rozporządzenia 651/2014*? Tak, jak to zostało zaprezentowane w ww. *Opracowaniu* czy rozszerzająco? Czy konieczne jest zwracanie uwagi na to, czym jest produkt końcowy czy sama działalność? Proszę o potwierdzenie, że nie ma przeciwwskazań do dofinansowania wytwarzania samych urządzeń do produkcji paliw, np. brykietarek.

Odpowiadając na pytanie: „Czy w ramach ww. zapisu należy wykluczyć również wsparcie przeznaczone na produkcję paliw, w tym paliwa alternatywnego z odpadów, produkcję biomasy, magazynowanie energii, działalność polegającą na zagospodarowaniu odpadów, która wiąże się z uzyskiwaniem energii, np. spalarnie odpadów?” odpowiedź brzmi: „Wszystkie z wymienionych typów projektów będą podlegać wykluczeniu z możliwości udzielenia regionalnej pomocy inwestycyjnej, zgodnie z art. 13 lit. a *Rozporządzenia nr 651/2014*”. Zasadniczo będą się one kwalifikować do otrzymania pomocy publicznej, odpowiednio jako odnawialne źródło energii lub infrastruktura energetyczna, udzielanej w oparciu o właściwe rozporządzenia Ministra Rozwoju (dawniej Ministra Infrastruktury i Rozwoju), wydane na podstawie odpowiednich przeznaczeń pomocy uregulowanych w sekcji 7 *Rozporządzenia nr 651/2014*. Należy jednak zauważyć, że o możliwości udzielania wsparcia

będzie każdorazowo decydować spełnienie przez poszczególne inwestycje dodatkowych warunków wynikających ze znajdujących zastosowanie przepisów *Rozporządzenia nr 651/2014*.

Pytanie 8a: Czy w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej można dofinansować projekt w ramach podklasy:

- a) 19.20Z PKD - np. wytwarzanie płynnych i gazowych paliw lub pozostałych produktów z ropy naftowej, minerałów bitumicznych lub ich frakcji, produkcję paliw silnikowych: benzyny, nafty lotniczej (kerozyny), produkcję paliw: olejów opałowych (lekkich, średnich i ciężkich), gazów rafineryjnych, np. etan, propan, butan itp. produkcję olejów smarowych i smarów, włączając powstałe z przeróbki olejów przepracowanych, produkcję brykietów z produktów naftowych, węgla brunatnego (lignitu), węgla kamiennego, torfu)?
- b) 16.29.Z PKD - produkcja pozostałych wyrobów z drewna; produkcja wyrobów z korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania – na produkcję materiałów opałowych, wykonywanych z prasowanego drewna lub materiałów zastępczych takich jak: trociny, odpady kawowe, sojowe, słoma itp.?

Zgodnie z art 13 lit. a *Rozporządzenia nr 651/2014*, regionalna pomoc inwestycyjna nie może zostać udzielona m.in. w sektorze wytwarzania energii, jej dystrybucji i infrastruktury. Należy zauważyć, że takie sformułowanie przepisu oznacza, że wykluczeniu podlegać będzie każde działanie przedsiębiorcy, które będzie wchodzić w zakres jego stosowania, niezależnie od przypisanej takiemu działaniu właściwej klasyfikacji NACE /PKD. W przypadku identyfikacji sektora wytwarzania energii, jej dystrybucji i infrastruktury, wskazane systemy klasyfikacji działalności będą miały co prawda podstawowy, ale raczej niedecydujący charakter, o czym świadczyć może fakt, że unijny prawodawca nie zdecydował się na stworzenie definicji sektora energetycznego w oparciu o te systemy klasyfikacji (w przeciwieństwie np. do sektora transportu czy turystyki – odpowiednio art. 2 pkt 45 i 47 *Rozporządzenia nr 651/2014*), a jedynie poprzez ogólne określenie obszarów działalności podlegających wykluczeniu.

Jednocześnie, powyższe nie wyklucza możliwości zidentyfikowania takich kategorii działalności, kwalifikowanych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD), które zawsze będą podlegały wykluczeniu, gdyż nierozdzielnie wiążą się z wytwarzaniem energii, jej dystrybucją i infrastrukturą (tj. m.in.: Sekcja D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych):

- 35.1 Wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucja i handel energią elektryczną,
- 35.11.Z Wytwarzanie energii elektrycznej,
- 35.12.Z Przesyłanie energii elektrycznej,
- 35.13.Z Dystrybucja energii elektrycznej,
- 35.14.Z Handel energią elektryczną,
- 35.2 Wytwarzanie paliw gazowych; dystrybucja i handel paliwami gazowymi w systemie sieciowym,
- 35.21.Z Wytwarzanie paliw gazowych,
- 35.22.Z Dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym,

- 35.23.Z Handel paliwami gazowymi w systemie sieciowym,
- 35.30.Z Wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych),

jednak należy podkreślić, że wyliczenie takie nie jest katalogiem zamkniętym, a czynnikiem decydującym powinien być zawsze charakter oraz efekty działalności przedsiębiorcy.

W tym kontekście należy zauważyć, że wskazane w pytaniu kody PKD: 19.20Z oraz 16.29.Z - częściowo obejmują działania przedsiębiorcy wchodzące w zakres wyłączenia, o którym mowa w art. 13 lit. a *Rozporządzenia nr 651/2014*, co najmniej w części polegającej na wytwarzaniu produktów wykorzystywanych następnie do wytwarzania energii.

Mając powyższe na uwadze, za prawidłowe należy uznać stanowisko klasyfikujące: produkcję paliw, w tym paliwa alternatywnego z odpadów, produkcję biomasy, magazynowanie energii, działalność polegającą na zagospodarowaniu odpadów, która wiąże się z uzyskiwaniem energii np. spalarnie odpadów, jako działania podlegające wyłączeniu, o którym mowa w art. 13 a *Rozporządzenia nr 651/2014*.

Ponadto, sama produkcja urządzeń służących do produkcji paliw nie powinna być klasyfikowana jako działalność w ramach sektora wytwarzania energii, jej dystrybucji i infrastruktury, jednakże projekt polegający na zakupie i montażu takich instalacji będzie wyłączony już z możliwości otrzymania regionalnej pomocy inwestycyjnej.

Pytanie 9: Czy przedsiębiorstwo musi prowadzić działalność na terytorium województwa lubuskiego już na etapie składania wniosku, czy może rozpocząć taką działalność dopiero przed podpisaniem umowy?

Uprawnionymi do aplikowania w konkursie są MŚP prowadzące działalność gospodarczą na terytorium województwa lubuskiego, potwierdzoną wpisem do odpowiedniego rejestru (adres siedziby, oddziału lub miejsce zamieszkania na terenie województwa lubuskiego). Zatem przedsiębiorstwo musi posiadać siedzibę lub oddział w województwie lubuskim już w momencie składania wniosku o dofinansowanie.

Pytanie 10: Czy sfinansowanie wkładu własnego do projektu realizowanego w ramach RPO – Lubuskie 2020 z pożyczki otrzymanej od Lubuskiego Funduszu Pożyczkowego będzie podwójnym finansowaniem?

Podwójne finansowanie oznacza niedozwolone rozliczenie lub zrefundowanie całkowite lub częściowe danego wydatku dwa (lub więcej) razy ze środków publicznych, pochodzących ze środków UE jak i odpowiadających im środków krajowych, a w szczególności:

- zrefundowanie (lub rozliczenie) tego samego wydatku w ramach dwóch różnych projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności,
- zrefundowanie (lub rozliczenie) poniesionego podatku VAT ze środków funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności, a następnie odzyskanie tego podatku ze środków budżetu państwa w oparciu o ustawę o podatku VAT,

- zakupienie środka trwałego z udziałem środków dotacji krajowej, a następnie zrefundowanie (lub rozliczenie) kosztów amortyzacji tego środka trwałego w ramach funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności.

Podwójnym finansowaniem nie jest:

- finansowanie wkładu własnego ze środków zarówno zwrotnych jak i bezzwrotnych pozyskanych ze źródeł zewnętrznych przez Beneficjenta (z zastrzeżeniem sytuacji, w której Beneficjent jako wkład własny wnosi do projektu wkład niepieniężny, który był wcześniej współfinansowany z publicznych środków krajowych lub wspólnotowych – taka sytuacja będzie uznana za podwójne finansowanie),

Sfinansowanie wkładu własnego Beneficjenta do projektu realizowanego w ramach RPO – Lubuskie 2020 z pożyczki otrzymanej od Lubuskiego Funduszu Pożyczkowego lub innego funduszu pożyczkowego, który wdrażał środki publiczne – krajowe lub wspólnotowe, otrzymane w perspektywie finansowej 2007-2013, nie będzie podwójnym finansowaniem, jeżeli zostaną spełnione łącznie dwa warunki:

- Pożyczkodawca (Lubuski Fundusz Pożyczkowy lub inny fundusz pożyczkowy) zapewni ostatecznego odbiorcę (Beneficjenta – Pożyczkobiorcę), że pożyczka przeznaczona na wkład własny do dotacji na inwestycję, pochodzi ze środków finansowych nie podlegających rozliczeniu z Komisją Europejską. Innymi słowy, że środki na pożyczkę nie pochodzą z pierwszego obrotu wkładem finansowym zaangażowanym na wydatki określone w art. 78 ust. 7 *Rozporządzenia Rady (WE) 1083/2006* oraz art. 43 – 45 *Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006*, tylko pochodzą ze środków zwróconych do funduszu.
- Beneficjent, na podstawie dowodu otrzymanego od Lubuskiego Funduszu Pożyczkowego lub innego funduszu pożyczkowego, zapewni IZ RPO L-2020, że pożyczka przeznaczona na wkład własny pochodzi ze środków krajowych nie odpowiadających wkładowi finansowemu ze środków funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności.

Reasumując, sfinansowanie wkładu własnego Beneficjenta w postaci pożyczki otrzymanej z LFP, udzielonej ze środków pochodzących z LRPO na lata 2007-2013 lub RPO-L2020, do dotacji na inwestycje z RPO-L2020 jest dozwolone tylko i wyłącznie wtedy, kiedy Beneficjent (ostateczny Odbiorca - przedsiębiorstwo) zostanie zapewniony, że środki finansowe na pożyczkę pochodzą ze środków zwróconych przez ostatecznych odbiorców do funduszu pożyczkowego.

Pytanie 11: Gdzie znajdę mapę do kryterium Terytorialny wymiar inwestycji?

Mapa pochodzi ze Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020. Mapa została dostosowana do potrzeb tego kryterium i znajduje pod pytaniami (do pobrania).

Pytanie 12: Czy przedsiębiorstwo realizujące projekt na terenie wsi Cigacice otrzyma punkty za obszar wiejski w ramach kryterium pn. „Terytorialny wymiar inwestycji”?

Nie, Cigacice – wieś w gm. Sulechów, należy do obszaru funkcjonalnego miasta Zielona Góra, zatem realizacja projektu na jej terenie nie będzie premiowana w ramach przedmiotowego kryterium.

Pytanie 13: Czy w przypadku gdy w wyniku przeprowadzenia procedury wyboru dostawcy zgodnie z zasadami uczciwej konkurencji zostanie wyłoniony tylko jeden dostawca, to można z nim podpisać umowę na dostawę?

Tak, o ile zamówienie zostanie przeprowadzone zgodnie z zasadami uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców (czyli w zależności od kwoty zamówienia oraz konieczności stosowania *ustawy Prawo Zamówień Publicznych*, zastosowane zostaną odpowiednie procedury wyboru wykonawcy), a także zgodnie z warunkami i procedurami określonymi w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków*.

Pytanie 14: Czy można zaplanować rozpoczęcie realizacji projektu w późniejszym terminie i założyć czas realizacji zgodny z Regulaminem konkursu?

Tak, można założyć późniejszy termin rozpoczęcia realizacji projektu. Należy jednak pamiętać iż zgodnie z zapisami **§ 21 ust 1** umowy o dofinansowanie: *Instytucja Zarządzająca może rozwiązać Umowę z zachowaniem jednomiesięcznego terminu wypowiedzenia, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego, jeżeli Beneficjent nie rozpoczął merytorycznych zadań dotyczących realizacji Projektu w terminie 6 miesięcy od daty zawarcia Umowy, z przyczyn przez siebie zawinionych*.

Zgodnie z zapisami Regulaminu konkursu orientacyjny termin rozstrzygnięcia konkursu, to wrzesień 2016. Kolejnym etapem jest przedłożenie i zweryfikowanie niezbędnych dokumentów do umowy, a także jej sporządzenie. Z dużym prawdopodobieństwem pierwsze umowy zostaną podpisane w IV kwartale 2016 r. Należy więc tak zaplanować rozpoczęcie realizacji projektu, aby nie naruszyć zapisów **§ 21 ust 1** umowy o dofinansowanie.

Warto przypomnieć, że okres realizacji projektu nie może być dłuższy niż **12 miesięcy** w przypadku inwestycji polegających wyłącznie na zakupie środków trwałych czy wartości niematerialnych i prawnych, a w przypadku inwestycji związanych z budową, rozbudową - **18 miesięcy** – licząc od dnia rozpoczęcia realizacji projektu.

Pytanie 15: Czy możliwy jest zakup środków trwałych przez przedsiębiorcę zarejestrowanego na obszarze województwa lubuskiego, ale prowadzącego działalność poza jego granicami, na obszarze całego kraju?

Ograniczenia dotyczące obszaru realizacji projektu nie należy przekładać na poziom wykorzystania ruchomych środków trwałych zakupionych w ramach projektu. W związku z tym możliwe jest wykorzystywanie środków trwałych poza granicami administracyjnymi województwa lubuskiego, ze względu na specyfikę działalności gospodarczej objętej projektem, prowadzonej przez podmiot. Należy pamiętać, że wydatki na zakup środków trwałych muszą być ujęte w ewidencji księgowej.

Pytanie 16: Czy jest jakiś limit dotyczący ilości wniosków składanych przez jeden podmiot w ramach Działania 1.5.1?

Nie ma ograniczenia co do ilości składanych wniosków, ale nie może być sztucznego podziału jednego zadania na kilka projektów. Muszą to być odrębne projekty. Należy też pamiętać o zapewnieniu potencjału finansowego – wkładu własnego do realizacji wszystkich projektów (przy założeniu, że wszystkie projekty zostaną wybrane do dofinansowania).

Pytanie 17: Jak należy rozumieć pojęcie „Partner projektu”? Czy partnerem będzie podmiot wnoszący zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne bądź finansowe, realizujący projekt wspólnie z Beneficjentem i innymi Partnerami, na warunkach określonych w umowie partnerskiej?

Definicja partnera została wskazana w art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1146 z późn. zm.). Partner musi „wnieść” do projektu co najmniej zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe. To od zakresu projektu zależy jaki charakter będzie miało partnerstwo. Przy projekcie z zakresu prac B+R partner może w projekcie np. zaangażować swoich badaczy, techników. W projektach inwestycyjnych partner może np. zabezpieczyć czy też uzupełnić wkład własny Lidera partnerstwa, itd. Należy zaznaczyć, że samo zaangażowanie finansowe w przedsięwzięcie w postaci zapewnienia wkładu własnego po stronie jednego z partnerów bez jego dalszego udziału w realizacji projektu, nie będzie warunkiem wystarczającym dla uznania współpracy za partnerstwo. Udział partnera w realizacji projektu nie może mieć charakteru symbolicznego, nieznacznego czy pozornego.

W przypadku każdego partnerstwa wymagane jest przygotowanie umowy/porozumienia opisującego kwestie dotyczące wzajemnych praw i obowiązków poszczególnych partnerów.

Pytanie 18: Czy umowa partnerska określa precyzyjnie podział obowiązków i odpowiedzialności za realizację projektu między partnerami, niezależnie od rodzaju podmiotu, będącego partnerem?

Umowa partnerska powinna być przygotowana w taki sposób aby oceniający ją ekspert nie miał wątpliwości co do charakteru partnerstwa. Dodatkowo zapisy tej umowy nie mogą stać w sprzeczności z ewentualnymi przepisami szczególnymi dla danego rodzaju partnera.

Pytanie 19: Czy wybór Partnera należy dokonać zgodnie z zasadami konkurencyjności wynikającymi z ustawy prawo zamówień publicznych?

Wyboru Partnera projektu należy dokonać zgodnie z wymogami wynikającymi z art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1146 z późn. zm.).

Pytanie 20: Jakie kryteria należy stosować w wyborze Partnera?

IZ RPO nie określa katalogu kryteriów dotyczących wyboru Partnera. Rodzaj kryteriów zależy od charakteru/zakresu projektu oraz potrzeb i możliwości Wnioskodawcy.

Pytanie 21: W jaki sposób należy traktować projekt, w ramach którego Wnioskodawca przewidział więcej niż jednego Partnera?

Projekt jest projektem partnerskim, bez względu na liczbę partnerów.

Pytanie 22: W jaki sposób należy wykazać podział pomocy publicznej i de minimis pomiędzy Liderem a Partnerem?

W przypadku realizowania projektu w partnerstwie przy każdej kategorii kosztów we wniosku aplikacyjnym należy wskazać podmiot ponoszący ten koszt tj. oznaczenie Partnera. Dodatkowo w ramach każdej kategorii kosztów należy wskazać, wybierając z listy rozwijanej, rodzaj pomocy z jakiej będzie finansowany dany wydatek - zgodnie z zapisami Regulaminu danego konkursu.

Podział pomocy publicznej i de minimis pomiędzy Liderem a Partnerem będzie zatem zależał od tego kto będzie ponosił poszczególne wydatki.

Limit pomocy de minimis należy przedstawić odrębnie dla każdego Partnera. Zaświadczenie o pomocy de minimis będzie również wystawiane odrębnie dla każdego z partnerów w zależności od wysokości poniesionych przez nich wydatków dofinansowanych w ramach pomocy de minimis.

Pytanie 23: W jaki sposób należy przedstawić budżet projektu w przypadku projektu partnerskiego?

Wzór wniosku aplikacyjnego (zawierający tabele związane z budżetem projektu) oraz instrukcja jego wypełniania zostały określone w załączniku do Regulaminów konkursów. Każdy wydatek należy przyporządkować do ponoszącego go podmiotu.

Pytanie 24: Jak należy interpretować wymagania dotyczące tworzenia partnerstw w oparciu o ust. 1 art. 33 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie 2014-2020 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1146 z późn. zm.)? Czy elementy wymienione w artykule takie jak: zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe muszą być spełnione łącznie, aby uznać taki rodzaj współpracy za partnerstwo?

Czy podmiot niewymieniony w art. 3 ust. 1 ustawy prawo zamówień publicznych może dokonać wyboru Partnera w wybrany przez siebie sposób i w dowolnym czasie, a wyłącznie wybór Partnera spoza sektora finansów publicznych powinien zostać dokonany przed złożeniem wniosku (również w sposób wybrany przez ten podmiot)?

1. W art. 33 ust. 1 użyty jest funktor logiczny "lub", co oznacza, że wymagane jest wniesienie co najmniej jednego typu zasobów opisanych w niniejszym ustępie. Tym samym jest również wystarczające wniesienie jednego typu zasobów.
2. W opisanej sytuacji Partner może być wybrany w dowolny sposób (chyba że istnieją inne podstawy prawne ograniczające swobodę), ale wskazanie Partnerów musi nastąpić przed złożeniem wniosku o dofinansowanie, choćby w celu oceny przez Instytucję czy Partner może w ogóle otrzymać środki UE. Do tego sama jakość partnerstwa również podlega w pewnym sensie ocenie w ramach oceny wniosku o dofinansowanie projektu - Instytucja musi wiedzieć, jaki jest konkretnie kształt partnerstwa (np. jaki jest podział zadań), za niewystarczające należy uznać przekazanie przez Wnioskodawcę wyłącznie informacji o chęci realizacji projektu partnerskiego w bliżej nieokreślonym kształcie.

Pytanie 25: Czy każdorazowo Lider projektu jest jednocześnie Wnioskodawcą projektu?

W perspektywie finansowej 2014-2020 „Lider” występuje w przypadku partnerstwa - umowa o dofinansowanie projektu zawierana będzie tylko z Liderem i tylko on będzie miał status Beneficjenta, ponoszącego pełną odpowiedzialność za przygotowanie, realizację i rozliczenie projektu. Partnerzy natomiast będą współuczestniczyć w realizacji projektu i tym samym pełnić rolę podmiotów upoważnionych do ponoszenia wydatków w projekcie. Lider będzie odgrywał zatem kluczową rolę w projekcie, w związku z czym wskazane jest, żeby był nim podmiot posiadający największy potencjał pod względem finansowym, instytucjonalnym i organizacyjnym oraz odpowiednie doświadczenie.